

involvære nogen egentlig Uretfærdighed, men jeg er som sagt ganske enig i, at dette Standpunkt bør man ikke tage.

Spørgsmaalet bliver da: Løser det Forslag, der her foreligger, Knuden, tilfredsstillende det paa en retfærdig Maade de Krav, som det efterhaanden er lykkedes at banke op i Befolkningen? Dertil kan svares baade: Ja og nej. Det Spørgsmaal, som her foreligger, hviler jo paa et fuldstændigt doktrinært og teoretisk Grundlag uden nogen som helst Hensyntagen til de indlevede praktiske Forhold, den praktiske Benyttelse af Valgretten. Det Forslag, som foreligger, er i al sin Ensidighed — det maa man sige til dets Ros — klart og koncist affattet paa næsten alle Punkter. Men vil man spørge, som jeg spørger, om det løser Knuden, saa maa jeg sige: Nej, det gør det ikke, det overhuger den. Det eksekverer i en eneste Sætning paa knap 1½ Linie den uigenkaldelige Dødsdom over den Ordning, hvorpaa Samfundet i vort Land; det maa jeg paastaa, har levet ganske godt, ganske forsvarligt og i det hele og store ganske tilfreds nu i snart 50 Aar. Det er den lille Sætning, som danner Slutningen af § 1, hvor det hedder: „De herefter valgberettigede foretage Valget af samtlige Medlemmer af fornævnte kommunale Forsamlinger“. Det er den lille Sætning, som med eet Slag kuldkaster hele den Ordning, hvorpaa vi hidtil have staaet og, som jeg mener, staaet paa en Maade, som i det hele og store er forsvarlig. Det Forslag, der nu foreligger, er jo en fuldstændig ny Ordning, det er helt igennem et Tillidsvotum til Flertalsvældet, det er i Virkeligheden en Hyldest til det, vi i daglig Tale kalde Talmajestæten. Ærede Medlemmer ville jo alle se — jeg behøver ikke at bruge nogen Fortale til denne Slutning — at det centrale i dette Forslag, det, hvorpaa det i alt væsentligt kommer an, og i alt Fald vistnok det eneste, hvorom der enten her eller andetsteds vil blive rejst nogen Divergens, er Forslaget om Ophævelsen af de to Vælgerklasser. Det kunne vi jo alle være enige om, enten vi ere Tilhængere eller Modstandere af dette Princip, at det er Lovforslagets Kærne.

At den høje Regering har været saa lang Tid om at redigere dette Lovforslag — det har der jo været hentydet til ikke alene i Dag, men ogsaa tidligere — det har, efter at jeg har faaet Lovforslaget at se, ogsaa forundret mig noget, fordi dette Forslag, saaledes som det nu er

affattet, jo i alt væsentligt er det samme som et ved privat Initiativ fremlagt Forslag, der blev vedtaget for 2—3 Aar siden. Man kunde derfor ogsaa efter min Formening have nogen Grund til at undersøge dette Spørgsmaal — i alt Fald undersøge det i sine egne Tanker — hvad der har været Anledning til, at den højtærede Regering har ventet saa længe, efter at de afgave deres højtidelige Tilbud i Kongens Have. Jeg har ikke kunnet tænke mig andet end, at den høje Regering har været noget i Tvivl, om det var rigtigt eller ikke rigtigt at gaa til den radikale Forandring, som der nu foreslaas. Det er muligt, at jeg tænker fejl, men Tanker ere jo i dette som i alle Forhold i Almindelighed todfri. Men hvis jeg har Ret, vil jeg sige, at jeg fortænker ikke den høje Regering i, at den har gjort det store Skridt, her er gjort. Jeg tror nemlig ikke, Regeringen ret vel kunde gøre andet. Det er jo uimodsagt gentagne Gange blevet udtalt her i denne Sal fra det højtærede Flertals Side, at man vilde have Skellet slettet; man vilde ikke have det flyttet, men man vilde have det slettet, og det er jo netop det, som er Kærnepunktet i hele Lovforslaget. Det er det, som Regeringen har ment ikke at kunne undlade — ja, jeg ved jo ikke en Gang, om de have haft Lyst til at undlade det —, men Regeringen har ment at maatte tage Hensyn til dette Ønske eller i hvert Fald stille sit Forslag saaledes, at det kom i Overensstemmelse med dette Ønske.

Er det nu retfærdigt og forsvarligt, er det ad den Vej, man skal opnaa den størst mulige Retfærdighed for samtlige Landets Skatteydere, dette at udslette dette Skel og ophæve Toklassedelingen? Ja, jeg tvivler ikke om, at største Delen af denne ærede Forsamling vil sige: ja vel, det er naturligvis det eneste retfærdige! Jeg tillader mig at være af en anden Mening. Jeg tror ikke alene ikke, at det er det eneste retfærdige, men jeg tror tværtimod, at det er fuldstændig uretfærdigt, saa uretfærdigt, som det ret vel kan være. Det at skabe lige Ret for alle derved, at man giver alle lige stor Valgret, det er kun en Talemaade, det er i Virkeligheden praktisk set og — det kan ingen benægte, der har haft Lejlighed til at gøre Erfaringer ude i den kommunale Styrelse — ensbetydende med at borttage den Ret, man hidtil i kvalificeret Grad har ydet de højstbeskattede. Det er nemlig ganske indlysende — det kan ingen bestride —,